

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 843

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 12 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Commissie Erkenning en Bemiddeling voor misbruik en geweld uit het verleden - Stand van zaken

Sinds 2022 is de Commissie Erkenning en Bemiddeling voor misbruik en geweld uit het verleden ingebed in het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving. In het najaar van 2022 werd de campagne 'Ooit gebeurd, nooit gehoord?' gelanceerd om de bekendheid van de commissie te vergroten. In de maand daaropvolgend werd een enorme toevloed aan meldingen geregistreerd. In antwoord op mijn vraag om uitleg (nr. 1755) van 18 april 2023 sprak de minister over meer dan 450. De campagne werd dan ook vervroegd stopgezet, maar zou in het najaar opnieuw worden opgepikt, aldus de minister.

Van de 450 meldingen die toekwamen in de eerste maand na de lancering van de campagne, waren er een zeventigtal die een beroep wilden doen op de diensten van de Commissie. In antwoord op mijn vraag om uitleg van 18 april 2023 zei de minister dat er voor 18 van de melders al een dossier voor erkenning en/of bemiddeling was opgestart.

In navolging van de toevloed aan meldingen werd ingezet op extra capaciteit van de Commissie. Aanvankelijk werd een oproep gedaan naar justitieassistenten. Een aantal van hen zou enkele maanden bijspringen. Dat botste echter op bezwaren van de commissieleden. Er werd dan ook een andere oplossing gezocht en gevonden door iemand van de commissie tijdelijk deeltijds aan te stellen. Tegen de zomer zou een aantal extra personeelsleden worden aangeworven. Ook vrijwilligers hebben een grote inbreng.

1. Zal de campagne 'Ooit gebeurd, nooit gehoord' nog hernomen worden? Zo ja, wanneer en op welke manier zou dat gebeuren?
2. Hoeveel meldingen ontving de Commissie Erkenning en Bemiddeling in heel 2022? Graag een opdeling per maand. Hoeveel van de melders wensten een beroep te doen op de diensten van de Commissie?
3. Hoeveel meldingen ontving de Commissie al in de eerste jaarhelft van 2023 of als die cijfers er nog niet zijn, tot 31 mei 2023? Graag een opdeling per maand. Hoeveel van die melders wensen een beroep te doen op de diensten van de Commissie?
4. In hoeveel dossiers werd in 2022 effectief erkenning en/of bemiddeling opgestart?
5. In hoeveel dossiers werd al erkenning en/of bemiddeling opgestart in de eerste jaarhelft van 2023 of als die cijfers er nog niet zijn, tot 31 mei 2023?
6. Hoeveel dossiers waarin erkenning en/of bemiddeling door de melder gewenst is, stonden er op 31 mei 2023 op de wachtlijst om te worden opgestart? Hoelang

**Vlaams
Parlement**

bedraagt de wachttijd voor die dossiers? Op welke termijn zouden die dossiers opgestart moeten kunnen worden?

7. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de aangekondigde bijkomende aanwervingen om de capaciteit van de Commissie te vergroten? Hoeveel commissieleden zijn er momenteel actief op professionele basis dan wel op vrijwillige basis? Worden er nog aanwervingen gepland? Zo ja, hoeveel en tegen wanneer zouden die moeten gebeuren?

ANTWOORD

op vraag nr. 843 van 12 juni 2023

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. De campagne wordt hernomen wanneer alle meldingen die de commissie kreeg naar aanleiding van de eerste fase van de campagne een traject zijn kunnen starten en we de commissie nog verder hebben versterkt. Op die manier kunnen we de grote toestroom van aanmeldingen die we opnieuw verwachten sneller verwerken. Voor de eerste fase van de campagne hadden we de commissie ook al versterkt, maar we hadden nooit gedacht dat het aantal reacties zo groot zou zijn. Het was dan ook onmogelijk op voorhand in te schatten hoe groot de respons zou zijn. Jammer genoeg blijkt historisch misbruik, maar ook misbruik in het algemeen, een probleem waar zeer veel mensen mee kampen. Want heel veel van de meldingen die binnenkwamen zijn breder dan de scope van de commissie.
- 2-6. Ter verduidelijking: de commissie maakt een verschil tussen meldingen die binnenkomen en effectief aangemelde dossiers waarbij een traject wordt opgestart. Meer concreet gaat het bij meldingen om mensen, meestal slachtoffers, die een beroep doen op de commissie om van iets melding te maken. Dat kunnen ontvankelijke of onontvankelijke meldingen zijn. Niet iedereen die melding maakt, start dus uiteindelijk ook een dossier op. Aangemelde dossiers zijn dossiers die na melding en contact met vraagverduidelijking ontvankelijk zijn, en waarvan de melder de vraag stelt om het dossier op te starten. Het kan zijn dat een dossier uiteindelijk toch niet opgestart wordt omwille van verschillende redenen: bijvoorbeeld omdat de betrokkene eerst wil inzetten op traumaverwerking, een vraag naar justitie heeft, zich bedenkt...

Maandelijkse cijfers van meldingen en aangemelde dossiers zijn moeilijk te geven. Omwille van redenen van discretie heeft de commissie er tot nu toe voor gekozen om aan geen doorgedreven registratie te doen. Daar brengen we nu vanuit het agentschap, in samenspraak met de commissie, verandering in. Een doorgedreven professionalisering begint nu eenmaal ook met een degelijke registratie. We bekijken om een nieuw dossiersysteem te ontwikkelen zodat alles makkelijk geregistreerd kan worden en we eenvoudig cijfers kunnen trekken en analyses kunnen maken. We zullen ook werk maken van een retroactieve analyse van alle dossiers die tot nu toe behandeld zijn geweest.

Ik kan dus nu nog geen exacte cijfers geven van het aantal meldingen, enkel het aantal aanmeldingen wordt momenteel bijgehouden. Ik kan wel meegeven dat het in 2022 ging om meerdere honderden meldingen, met een zwaartepunt in de weken na de lancering van de bekendmakingscampagne, ongeveer 50 meldingen per week en in totaal dus een 450-tal meldingen in de nasleep van de campagne. In de periode nadien tot op vandaag hebben we de meldingen stelselmatig zien teruglopen tot een 5-tal per week en dus een 20-tal per maand. Dit komt ongeveer overeen met het aantal meldingen van voor de campagne.

In 2022 leidden die vele honderden meldingen tot 69 aangemelde dossiers, 11 dossiers voor de campagne en 58 na de campagne. Dit kan echter nog stijgen als er nog mensen zijn die nu twijfelen om toch een dossier te starten. Alle dossiers van voor de campagne werden verdeeld. Van de dossiers na de campagne zijn in 14 dossiers gesprekken lopende, worden voor 5 dossiers momenteel afspraken gemaakt om gesprekken op te starten, 2 dossiers werden afgerond, 3 staan *on hold* op vraag van

het slachtoffer en 2 mensen werden omwille van de noden die ze hadden doorverwezen naar Moderator vzw.

Voor 2023 gaat het tot eind juni om 17 aangemelde dossiers. Hiervan werd 1 dossier opgestart, 1 werd stopgezet op vraag van betrokkene en 1 staat *on hold* op vraag van betrokkene. De prioritaire dossiers bijvoorbeeld bij een euthanasietraject, ziekte, hoge leeftijd worden eerst opgestart. Sowieso werden alle slachtoffers gecontacteerd en indien gewenst ook al in contact gebracht met de reguliere hulpverlening en/of justitie, afhankelijk van hun vragen en noden. Alle betrokkenen zijn op de hoogte gebracht dat er zo snel mogelijk met hun dossier aan de slag zal gegaan worden door de commissie. Velen geven zelf aan dat een onmiddellijke opstart niet noodzakelijk is.

7. Er zijn momenteel 11 vrijwillige commissieleden actief. Daarvan zijn er 3 leden die aangegeven hebben omwille van persoonlijke redenen de commissie te verlaten. Zij zullen de lopende dossiers nog afronden, maar starten geen nieuwe dossiers meer op. Een commissielid werkt momenteel halftijds als betaalde kracht vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving voor de commissie, maar beide rollen worden zeer duidelijk afgebakend. Daarnaast werd nog een andere halftijdse kracht tijdelijk angeworven om de commissie te ondersteunen. Momenteel lopen er ook gesprekken met zeven kandidaat-commissieleden om als vrijwilliger de commissie te versterken. Indien zij bekwaam bevonden worden, zullen zij zo snel als zij beschikbaar zijn, ingezet worden.

De vrijwillige commissieleden leveren belangrijk werk en beschikken over veel expertise. Maar om een meer operationele werking mogelijk te maken, en dus meer dossiers vlot te kunnen opstarten en op een minstens even kwalitatieve manier te kunnen behandelen, is er dringend nood aan een professionalisering van de werking. Daarom voorzie ik, naast de ontwikkeling van het dossierbeheersysteem, binnen het Agentschap Justitie en Handhaving 3 functies onbepaalde duur voor de ondersteuning van de werking van de commissie. De aanwervingsprocedure voor een expert geweld en misbruik (A-niveau) is in de loop van mei afgerond. De geselecteerde kandidaat start in oktober. De procedure voor een coördinator (A-niveau) en een dossierbehandelaar (B-niveau) werd eind juni afgerond. De dossierbehandelaar start in september en de coördinator in oktober.